

Университетско издателство
„Св. Климент Охридски“

3

МУЛТИКУЛТУРАЛИЗЪМ И МНОГОЕЗИЧИЕ

Сборник с доклади от
Тринадесетите международни
славистични четения –
София, 21–23 април 2016 г.

МОРФОЛОГИЯ, СИНТАКСИС, ПРАГМАТИКА

Юбилейна научна сесия в чест
на проф. д.ф.н. Руселина Ницолова

МУЛТИКУЛТУРАЛИЗЪМ И МНОГОЕЗИЧИЕ

**Сборник с доклади
от Тринадесетите международни славистични четения –
София, 21–23 април 2016 г.**

Том III

***МОРФОЛОГИЯ, СИНТАКСИС, ПРАГМАТИКА*
ЮБИЛЕЙНА НАУЧНА СЕСИЯ В ЧЕСТ НА
ПРОФ. Д.Ф.Н. РУСЕЛИНА НИЦОЛОВА**

МУЛТИКУЛТУРАЛИЗЪМ И МНОГОЕЗИЧИЕ

**Сборник с доклади
от Тринадесетите международни славистични четения –
София, 21–23 април 2016 г.**

**Том III
МОРФОЛОГИЯ, СИНТАКСИС, ПРАГМАТИКА
ЮБИЛЕЙНА НАУЧНА СЕСИЯ В ЧЕСТ НА
ПРОФ. Д.Ф.Н. РУСЕЛИНА НИЦОЛОВА**

София, 2022
Университетско издателство „Св. Климент Охридски“
Факултет по славянски филологии

© 2022 Красимира Алексова, Марина Джонова, съставители
© 2022 Университетско издателство „Св. Климент Охридски“
© 2022 Факултет по славянски филологии, СУ „Св. Климент Охридски“

ISBN 978-954-07-5389-8 (твърда подвързия)

ISBN 978-619-7433-54-8 (pdf)

СЪДЪРЖАНИЕ

ВМЕСТО ПРЕДГОВОР	9
ПРЕДГОВОР КЪМ ТОМ III	11
БИБЛИОГРАФИЯ НА ПРОФ. Д.Ф.Н. РУСЕЛИНА НИЦОЛОВА	13

ПЛЕНАРНИ ДОКЛАДИ

ИЕРАРХИЯ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ГРАММАТИЧЕСКИХ КАТЕГОРИЙ ГЛАГОЛА	33
Виктор С. Храковский (Институт лингвистических исследований Российской Академии Наук)	

О ДВУХ СЕМАНТИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЯХ МЕЖДУ ПЕРЕХОДНЫМ ГЛАГОЛОМ <i>И</i> И ВОЗВРАТНЫМ ГЛАГОЛОМ <i>И-СЯ</i> В РУССКОМ ЯЗЫКЕ	41
Лидия Н. Иорданская и Игорь А. Мельчук (Université de Montréal, Observatoire de linguistique Sens-Texte)	

СТЕПЕНИТЕ ЗА СРАВНЕНИЕ: КОМПАРАТИВ, СУПЕРЛАТИВ, АПРОКСИМАТИВ, ЕЛАТИВ, ЕКВАТИВ, ЕКСЦЕСИВ	54
Стоян Буров (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“)	

БЪЛГАРСКАТА ЧАСТИЦА <i>ДА НЕ БИ</i> КАТО МАРКЕР НА АПРЕХЕНЗИВНО ЗНАЧЕНИЕ	65
Елена Ю. Иванова (Санктпетербургски държавен университет)	

ЗА ТЕРМИНА „МИНАЛО НЕОПРЕДЕЛЕНО ВРЕМЕ“	77
Иван Куцаров (ПУ „Паисий Хилендарски“)	

О ФОРМАХ СТРАДАТЕЛНОГО ЗАЛОГА ПЛЮСКВАМПЕРФЕКТА В СЕРБСКОМ И БОЛГАРСКОМ ЯЗЫКАХ	86
Людмила Попович (Белградский университет)	

МОРФОЛОГИЯ

ДНЕШНАТА МОРФОЛОГИЯ – ВЧЕРАШЕН СИНТАКСИС	103
Петя Асенова (СУ „Св. Климент Охридски“)	

ЧАСТИЦА, МЕЖДУМЕТИЕ, НАРЕЧИЕ ИЛИ...?	111
Максим Стаменов (БАН, ИБЕ „Проф. Любомир Андрейчин“)	

ПОЗНАВА ЛИ ГОТСКИЯТ ИНФИНИТИВНА КОНСТРУКЦИЯ ОТ ТИПА НА КОНСТРУКЦИЯТА <i>DATIVUS CUM INFINITIVO</i> В СТАРОБЪЛГАРСКИЯ?	121
Емилия Денчева (СУ „Св. Климент Охридски“)	

UNGLÄUBIGES STAUNEN ODER DER ADMIRATIV IM BULGARISCHEN	134
Sigrun Comati (Rüsselsheim)	

IS THE KASHUBIAN NUMERAL <i>JEDEN</i> ‘ONE’ AN INDEFINITE ARTICLE?	140
Motoki Nomachi (Slavic-Eurasian Research Center, Hokkaido University)	

РЕНАРАТИВ И ДУБИТАТИВ В ПРЕПРЕДАДЕНО СОБСТВЕНО ИЗКАЗВАНЕ. 150 Красимира Алексова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
ЕВИДЕНЦИАЛНОСТ, АДМИРАТИВНОСТ, ПРЕЗУМПТИВНОСТ: НАЧИНИ НА ИЗРАЗЯВАНЕ И ЗНАЧЕНИЯ В БАЛКАНСКИТЕ ЕЗИЦИ..... 163 Екатерина Търпоманова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
КЪМ ВЪПРОСА ЗА БЕЗПРЕДСТАВЪЧНИТЕ ИМПЕРФЕКТИВИ В СЪВРЕМЕННИЯ БЪЛГАРСКИ ЕЗИК..... 171 Красимира Чакърва (ПУ „Паисий Хилендарски“)	
ОБЩОФАКТИЧЕСКОТО ЗНАЧЕНИЕ НА НЕСВЪРШЕНИЯ ВИД В РУСКИЯ ЕЗИК В СВЕТИНАТА НА НЕГОВИТЕ ТЕМПОРАЛНИ СЪОТВЕТСТВИЯ В БЪЛГАРСКИЯ..... 181 Светлана Славкова (Болонски университет)	
АБСОЛЮТНИ ГЛАГОЛНИ ВРЕМЕНА В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК. ДЕКОНСТРУКЦИЯ И АТОМАРНИ ПОНЯТИЯ..... 190 Ласка Ласкова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
НОВИТЕ „МЕСТОИМЕННИЯ“ В БЪЛГАРСКИТЕ И НЕМСКИТЕ СЪВРЕМЕННИ МЕДИИ 198 Пенка Пехливанова, Лилия Бурова (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“; СУ „Св. Климент Охридски“)	
СЕМАНТИКА И УПОТРЕБА НА МЕСТОИМЕНИЕТО <i>ТОГАВА</i> В СТИЛОВЕТЕ НА БЪЛГАРСКИЯ КНИЖОВЕН ЕЗИК..... 207 Мария Илиева (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“)	
ПРИТЕЖАТЕЛНИТЕ МЕСТОИМЕННИ КЛИТИКИ В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК ПРИ „ИЗКУСТВЕН“ ЕЗИКОВ КОНТАКТ..... 216 Савелина Банова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
ЗА РОДОВИТЕ КОЛЕБАНИЯ НА ЗАЕМКИТЕ В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК 215 Ванина Сумрова (БАН, ИБЕ „Проф. Любомир Андрейчин“)	
РЕЛАТИВИТЕ (ИЛИ КОМУНИКАТИВИТЕ) МЕЖДУ МОРФОЛОГИЯТА, СИНТАКСИСА И ПРАГМАТИКАТА 232 Красимира Петрова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
ЗА ИНТЕРАКЦИЯТА МЕЖДУ <i>БЪРЗО</i> И <i>ЗА</i> -ПРЕФИГИРАНИТЕ ГЛАГОЛИ В СЪВРЕМЕННИЯ БЪЛГАРСКИ КНИЖОВЕН ЕЗИК 240 Атанаска Атанасова, Екатерина Габровска (БАН, ИБЕ „Проф. Любомир Андрейчин“; Университет „Хайнрих Хайне“, Дюселдорф)	
ПРАГМАТИЧНА ЗНАЧИМОСТ НА НЯКОИ ГРАМАТИЧЕСКИ ЗНАЧЕНИЯ НА ГЛАГОЛА В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК..... 250 Верка Иванова (ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“)	
ЗАВИСИМОСТ МЕЖДУ СЛОВООБРАЗОВАТЕЛНИЯ СУФИКС И ЗНАЧЕНИЕТО НА ПРИЛАГАТЕЛНОТО ИМЕ 258 Билиана Радева-Гезенчова (СУ „Св. Климент Охридски“)	

ЗА НОВИТЕ ДУМИ И СТАРИТЕ ФОНЕМНИ РЕДУВАНИЯ.....	267
Йорданка Велкова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
АЛБАНСКОТО СЪКРАТЕНО МИНАЛО ПРИЧАСТИЕ <i>PAS</i> В БАЛКАНСКИ КОНТЕКСТ	276
Галя Нинова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
АОРИСТ В БЪЛГАРСКИЯ И В ГРЪЦКИЯ ЕЗИК	289
Стефка Фетваджиева (СУ „Св. Климент Охридски“)	

СИНТАКСИС

СИНТАКСИС И ПРАГМАТИКА – КОНВЕНЦИОНАЛНИ И ИНФЕРЕНЦИАЛНИ МОДЕЛИ НА ЕЗИКОВАТА УПОТРЕБА	301
Милена Попова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ИНТОНАЦИЯТА И ИНФОРМАЦИОННАТА СТРУКТУРА В ИЗРЕЧЕНИЯ СЪС SVO И OVS СЛОВОРЕД В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК.....	308
Бистра Андреева, Снежина Димитрова (Саарландски университет; СУ „Св. Климент Охридски“)	
ПРЕДЛОЖНАТА ФРАЗА В АРГУМЕНТНА ПОЗИЦИЯ В БЪЛГАРСКИЯ (АКТОР И ПОВЛИЯН)	320
Радка Влахова-Руйкова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
СИНТАКТИЧНА ИНТЕРФЕРЕНЦИЯ МЕЖДУ БЪЛГАРСКИТЕ И РУСКИТЕ ПРОСТИ ИЗРЕЧЕНИЯ	328
Елена Хаджиева (СУ „Св. Климент Охридски“)	
СИНТАКТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА ПРИТЕЖАТЕЛНИТЕ КЛИТИКИ В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК.....	337
Галина Петрова (Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас)	
КРИТИЧЕСКА РЕФЛЕКСИЯ НА АМЕРИКАНСКИЯ ГЕНЕРАТИВЕН СИНТАКСИС В БЪЛГАРСКОТО ЕЗИКОЗНАНИЕ СЛЕД 1989 ГОДИНА	343
Цветомира Венкова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
РОДИТЕЛНО-ДАТЕЛНИ КОНСТРУКЦИИ В РАМКИТЕ НА ФРАЗЕОЛОГИЗАЦИЯТА	351
Мария А. Тодорова, Цветана Димитрова (БАН, ИБЕ „Проф. Любомир Андрейчин“)	
ПРЕДЛОГЪТ „В“ В ПРЕДИКАТИВНА ПОЗИЦИЯ	359
Атанас Атанасов (СУ „Св. Климент Охридски“)	
СЛОЖНИТЕ ИЗРЕЧЕНИЯ В ОНТОГЕНЕЗАТА НА ЕЗИКА И ПРИ ОВЛАДЯВАНЕ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК КАТО ЧУЖД.....	368
Венера Матеева-Байчева (СУ „Св. Климент Охридски“)	
НЯКОИ СИНТАКТИЧНИ ОСОБЕНОСТИ НА РЕКЛАМНИТЕ ТЕКСТОВЕ ЗА ЛЕКАРСТВЕНИ ПРОДУКТИ В КОМУНИКАТИВЕН ПЛАН	376
Силвена Ставрева-Доростолска (Медицински университет – Варна)	

АРЕАЛНИ СТРУКТУРИ В СИНТАКСИСА НА ИСПАНОЕВРЕЙСКАТА ЕЗИКОВА РАЗНОВИДНОСТ НА БАЛКАНИТЕ	386
Искра Добрева (СУ „Св. Климент Охридски“)	
НЯКОИ НАБЛЮДЕНИЯ ВЪРХУ ПРЕДПОСТАВЯНЕТО В БЪЛГАРСКИЯ И В АНГЛИЙСКИЯ ЕЗИК	394
Биляна Овчарова (Лесотехнически университет, СУ „Св. Климент Охридски“)	
 ПРАГМАТИКА	
КООРДИНАЦИЯТА В ПОЛСКИЯ И В БЪЛГАРСКИЯ: РАННА ОНТОГЕНЕЗА .	403
Юлияна Стоянова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
ПЪРВИ СЪПЪРКИ В ОВЛАДЯВАНЕТО НА МОДАЛНОСТТА В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК. КОРПУСНО ИЗСЛЕДВАНЕ	413
Велка Попова (ШУ „Епископ Константин Преславски“)	
КОРПУСЕН ПОГЛЕД КЪМ СЕМАНТИЧНИТЕ РОЛИ.....	427
Петя Осенова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
ОБОБЩЕНОЛИЧНИ ИЗКАЗВАНИЯ С ДЕСЕМАНТИЗИРАНАТА ЛЕКСЕМА <i>ЧОВЕК</i> В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК.....	434
Димка Савова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
ЗА НЯКОИ ОСОБЕНОСТИ НА КОМУНИКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИТЕ МОДЕЛИ В МЕДИЕН ДИСКУРС	442
Добринна Даскалова (ШУ „Епископ Константин Преславски“)	
ЗА ПРАГМАТИЧНИЯ КОМПОНЕНТ В СЕМАНТИКАТА НА КАТЕГОРИЯТА ОПРЕДЕЛЕНОСТ/НЕОПРЕДЕЛЕНОСТ	451
Ваня Зидарова (ПУ „Паисий Хилендарски“)	
ДИКТУМ И МОДУС НА ОТКАЗА КАТО ОТРИЦАТЕЛНА РЕАКЦИЯ НА ПОДБУДА	461
Мария Жерева (СУ „Св. Климент Охридски“)	
ИНДИРЕКТНИ РЕЧЕВИ АКТОВЕ И ПРАГМАТИКА	467
Марина Джонова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКАТА ДВОЙСТВЕНОСТ НА ЛИНГВИСТИЧНОТО И ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНОТО	477
Светлана Питкевич (БАН, ИБЕ „Проф. Любомир Андрейчин“)	
СТИЛЪТ КАТО ТЕКСТОИЗГРАЖДАЩ КОМПОНЕНТ	485
Антония Замбова (СУ „Св. Климент Охридски“)	
ЗА ОБРЪЩЕНИЯТА КАТО ПРАГМАТИЧНИ МАРКЕРИ ВЪВ ФОРУМИТЕ НА VG-МАММА	494
Биляна Тодорова (ЮЗУ „Неофит Рилски“)	
ИЗРАЗЯВАНЕ НА ОЦЕНЪЧНО ОТНОШЕНИЕ В КОНСТРУКЦИИ С ВЪЗПРОИЗВЕДЕНА РЕЧ	504
Весела Шушлина (СУ „Св. Климент Охридски“)	
КЪМ КЛАСИФИКАЦИЯТА НА ВИДОВЕТЕ ДЕЙКСИС.....	512
Рени Манова (СУ „Св. Климент Охридски“)	